

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, **Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat Kurum** tarafından Anayasanın 98 ve İç Tüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Öznur Bartin

Hakkâri Milletvekili

Hakkâri ilimizin Çukurca (Çelê) ilçesine bağlı Üzümlü (Deştan) köyünde faaliyet gösteren bir firmanın şantiyesinin alanı ve yolu asfalt olmadığı için şantiyeye ait çok sayıda tonajlı araç ve iş makinesi köy içerisinden geçmektedir. Bu araçların hareketi sırasında oluşan yoğun toz, köy halkının yaşam kalitesini ciddi şekilde olumsuz etkilemektedir.

Şantiyenin hemen köyün üstünde konumlanmış olması, toz ve gürültü sorunlarını daha da artırmaktadır. Ayrıca, köyün sınırları içerisinde bulunan Bayrak Tepe Karakol Komutanlığı ile Irak Üst Bölge Komutanlığı'na intikal ve taşıma yapan askeri araçların da sürekli olarak köy yolu üzerinden geçmesi ve yolun Üzümlü Sınır Kapısı'na giden güzergâhta olması, toz sorununu daha da şiddetlendirmektedir. Yoğun bir şekilde kullanılan bu yolun asfalt olmaması nedeniyle oluşan toz, özellikle engelli, akciğer yetmezliği olan ve solunum cihazına bağlı yaşayan yurttaşlarımız için büyük bir sağlık riski oluşturmakta ve solunum yollarına bağlı birçok hastalığa neden olmaktadır.

Anayasa'nın 56. maddesi: "Herkes, sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkına sahiptir. Çevreyi geliştirmek, çevre sağlığını korumak ve çevre kirlenmesini önlemek Devletin ve vatandaşların ödevidir." hükmünü içermektedir. Bu madde çerçevesinde Üzümlü köyümüzdeki durumun, yurttaşlarımızın sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkını ihlal ettiği açıkça görülmektedir. Bakanlığınızın, bu Anayasal yükümlülüğü yerine getirerek Üzümlü köyündeki çevre ve yol sorunlarını gidermesi gerekmektedir.

Yurttaşlarımızın bağ, bahçe ve hayvanları da bu tozdan olumsuz etkilenmekte, tarımsal verimlilik ve hayvancılık faaliyetleri zarar görmektedir. Köy halkı büyük bir mağduriyet yaşamaktadır. Karakoldan Üzümlü köy mezarlığına kadar olan kısmın asfaltlanması, çevre kirliliği ve toz sorununu önemli ölçüde azaltacak ve köy halkının yaşam kalitesini artıracaktır.

Bu bağlamda;

1. Üzümlü (Deştan) köyünde faaliyet gösteren şantiyenin çevre kirliliğine neden olan toz ve gürültü sorunlarının giderilmesi için Bakanlığınızca yapılan denetim ve kontrol faaliyetleri nelerdir? Bu denetimler ne sıklıkla gerçekleştirilmektedir?
2. Şantiyeden kaynaklanan çevre kirliliğinin köy halkına etkilerini azaltmak için alınabilecek kısa ve uzun vadeli önlemler nelerdir? Bu konuda Bakanlığınızın önerdiği spesifik çözüm yolları var mıdır?
3. Köyün üstünde konumlanan şantiyenin çevresel etkilerini minimize etmek için Bakanlığınız tarafından yürütülen veya planlanan projeler var mıdır? Bu projeler nelerdir ve ne-zaman hayata geçirilmesi planlanmaktadır?
4. Köy içerisinden geçen tonajlı araçların yarattığı çevresel ve sağlık risklerini azaltmak için Bakanlığınız tarafından uygulanacak önlemler nelerdir? Bu kapsamda şantiyenin ulaşım yollarının iyileştirilmesi düşünülmekte midir?
5. Üzümlü köyünde yaşanan toz sorununun özellikle engelli, akciğer yetmezliği olan ve solunum cihazına bağlı yurttaşlarımız üzerindeki olumsuz etkilerini hafifletmek amacıyla sunabileceğiniz özel destekler nelerdir?
6. Anayasa'nın 56. maddesi çerçevesinde, Üzümlü köyünde sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkının korunması için Bakanlığınızın kısa vadede atacağı adımlar nelerdir? Bu konuda acil bir eylem planı hazırlanacak mıdır?
7. Bayrak Tepe Karakol Komutanlığı ile Irak Üst Bölge Komutanlığı'na intikal eden askeri araçların neden olduğu çevresel etkileri azaltmak amacıyla Bakanlığınız tarafından önerilen veya planlanan herhangi bir altyapı çalışması var mıdır veya olacak mıdır?